

Číslo: 3117/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **20. 06. 2022 a 22. 06. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Stredná odborná škola, T. Vansovej 32, Prievidza	
Zriaďovateľ	Trenčiansky samosprávny kraj

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Ing. Jana Poliaková, riaditeľka školy

Ing. Elena Kubišová, zástupkyňa riaditeľky školy

Ing. Jozef Hince, zástupca riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 3117/2021-2022 zo dňa 15. 06. 2022 **inšpekciu vykonali:**

Ing. Iveta Zbínová, školská inšpektorka, ŠIC Trenčín

Ing. Zuzana Machunková, školská inšpektorka, ŠIC
Trenčín

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Ukončovanie štúdia v strednej odbornej škole – realizácia záverečných skúšok

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaný subjekt bola štátna stredná odborná škola s vyučovacím jazykom slovenským. Kontrolovala sa realizácia záverečných skúšok v učebnom odbore 2433 H obrábač kovov. V kontrolovanom odbore ukončovalo štúdium záverečnou skúškou 7 žiakov. V systéme duálneho vzdelávania (SDV) sa v školskom roku 2021/2022 pripravovali 5 žiaci (1. skupina). Odborný výcvik (OVY) žiakov 1. skupiny sa uskutočňoval na pracovisku praktického vyučovania. Mimo SDV (2. skupina) 2 žiaci vykonávali Ovy v dielni školy. V kontrolovanom odbore sa žiaci pripravovali v SDV u 1 zamestnávateľa (Hornonitrianske bane Prievidza a. s., BHE o. z. Nováky). Záverečná skúška sa realizovala v priestoroch školských dielní, pre žiakov v SDV aj mimo SDV bola zriadená 1 spoločná skúšobná komisia (SK). Pre záverečnú skúšku (ZS) neboli osobitne vypracované témy pre žiakov v SDV a osobitne pre žiakov mimo SDV.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Pripravenosť školy na záverečnú skúšku

Tabuľka 1

1. Pripravenosť školy na záverečnú skúšku ¹			
		Áno	Nie – negatívne zistenia
1.1	<i>Dodržanie termínu na vymenovanie</i>		
✓	predseda skúšobnej komisie (SK) bol vymenovaný v stanovenom termíne	☒	
1.2	<i>Vypracovanie tém na jednotlivé časti záverečnej skúšky</i>		
✓	členenie záverečnej skúšky na teoretickú a praktickú časť	☒	
✓	na jednotlivé časti ZS boli témy vypracované v stanovenom počte	☒	
✓	na návrh predsedu predmetovej komisie riaditeľ SOŠ schválil témy na jednotlivé časti ZS s uvedením učebných pomôcok	☒	
✓	témy boli vyhotovené na základe vzdelávacích štandardov pre praktickú prípravu uvedených v príslušnom štátnom vzdelávacom programe pre odborné vzdelávanie a prípravu	☒	
1.3	<i>Predloženie tém záverečnej skúšky na vyjadrenie vecne príslušnej stavovskej organizácii alebo profesijnej organizácii</i>		
✓	riaditeľ SOŠ predložil témy na vyjadrenie vecne príslušnej SO/PO	☒	
✓	riaditeľ školy predložil témy na vyjadrenie vecne príslušnej SO/PO v termíne	☒	
1.4	<i>Vyjadrenie vecne príslušnej stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie k obsahu tém záverečnej skúšky</i>		
✓	vecne príslušná SO/PO (Slovenská obchodná priemyselná komora - SOPK) sa k obsahu ZS vyjadrila	☒	
✓	vecne príslušná organizácia sa k obsahu ZS vyjadrila v určenom termíne	☒	

¹ Jednotlivé body metodiky sledujú ŠI len v nadväznosti na vybraný (kontrolovaný) učebný odbor.

Regionálna slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK) v Trenčíne sa len formálne vyjadrila a schválila jednotlivé témy pre ZS učebného odboru 2433 H obrábač kovov. Odporučila ich bez pripomienok použiť v školskom roku 2021/2022 na ZS.

Témy na teoretickú časť záverečnej skúšky vypracovali učitelia odborných predmetov v spolupráci s majstrami odbornej výchovy (MOV). Témy na praktickú časť záverečnej skúšky vypracovali MOV v spolupráci s učiteľmi odborných predmetov, taktiež v spolupráci so zamestnávateľom.

V kontrolovanom odbore 2433 H obrábač kovov boli pre praktickú a teoretickú časť vypracované rovnaké témy pre žiakov v SDV aj mimo SDV. Témy jednotlivých častí ZS boli vyhotovené na základe výkonových a obsahových štandardov učebného odboru 2433 H obrábač kovov. Na praktickej časti mala každá téma dve časti, žiaci museli preukázať zručnosti z technológie sústruženia a frézovania. Hotový výrobok bol hodnotený skúšobnou komisiou. Škola mala vypracované jednotné kritériá hodnotenia ZS, súčasťou hodnotiaceho listu každej témy boli stanovené kritériá, ktoré boli schválené predmetovou komisiou aj zamestnávateľom. Témy ZS a materiálno - technické zabezpečenie ZS bolo pripravované a konzultované v spolupráci so zamestnávateľom (Hornonitrianske bane Prievidza a. s., BHE o. z. Nováky). Náročnosť jednotlivých tém bola primeraná pre praktickú aj teoretickú časť ZS.

Organizácia záverečnej skúšky

Tabuľka 2

2. Organizácia záverečnej skúšky		Áno	Nie – negatívne zistenia
2.1	dodržanie termínu konania ZS v riadnom skúšobnom období	☒	
2.2	vykonanie jednotlivých častí ZS v stanovenom poradí	☒	
2.3	organizovanie a trvanie jednotlivých častí ZS	☒	

V školskom roku 2021/2022 v učebnom odbore 2433 H obrábač kovov sa vzdelávali 4 integrovaní žiaci s vývinovými poruchami I. stupňa obmedzenia. Čas trvania ZS žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ) nebolo potrebné predsedom skúšobnej komisie predĺžiť, svoju prácu žiaci so ZZ ukončili v termíne ako bežní žiaci.

Priebeh záverečnej skúšky

Štátnej školskej inšpekcii bol predložený harmonogram, ktorý bol vypracovaný v súlade so školskými predpismi, žiakom i verejnosti bol prístupný na internete. ZS sa konala v riadnom skúšobnom období.

Praktická časť ZS sa pre žiakov 1. skupiny zaradených do SDV a 2. skupiny mimo SDV konala v priestoroch školských dielní pred jednou skúšobnou komisiou. Škola pre žiakov učebného odboru 2433 H obrábač kovov zabezpečila vhodné priestorové a materiálno-technické podmienky potrebné na reálne overenie získaných vedomostí a zručností. V čase konania ZS boli dodržané zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Skúšobná komisia kontrolovala prácu žiakov, členovia SK priebežne komunikovali so žiakmi. Počas celej praktickej časti ZS žiaci pracovali samostatne a plnili stanovenú úlohu, pri práci využívali schválené učebné pomôcky

(výkresovú dokumentáciu, sústruh, frézovačku, nástroje, meradlá, kalibre). Na základe vyžrebovanej témy, výrobného výkresu, technologického postupu, žiaci vyrábali výrobok. V závere odovzdali výrobok, ktorý bol jednotlivými členmi skúšobnej komisie hodnotený. Žiaci preukázali praktické zručnosti a vedomosti z technológie sústruženia a frézovania. Úroveň preukázaných zručností a poznatkov žiakov zodpovedala profilu absolventa príslušného učebného odboru 2433 H obrábač kovov. Pri realizácii praktickej časti ZS dosiahli žiaci v SDV vyššiu úroveň v porovnaní so žiakmi mimo SDV v preukazovaní osvojených pracovných zručností a schopnosti samostatne pracovať s pracovnými pomôckami. Pri aplikácií požadovaných teoretických vedomostí a praktických zručností, dodržiavaní pravidiel bezpečnosti práce a uplatňovaní správnej odbornej terminológie boli na porovnateľne lepšej úrovni so žiakmi mimo SDV. V (1.skupine zaradený v SDV)) bol 1 žiak hodnotený na praktickej časti ZS stupňom výborný, 2 žiaci stupňom chválitebný a 2 žiaci stupňom dobrý. V (2. skupine – mimo SDV) dosiahli obaja žiaci len stupeň dobrý. Prospech žiakov dosiahnutý na praktickej časti ZS v (1. skupine v SDV) zodpovedal ich výslednému hodnoteniu na OVV v 3. ročníku štúdia pri 2 žiakoch, 2 žiaci mali známku horšiu o 1 stupeň a 1 žiak mal známku lepšiu o 1 stupeň zlepšil 1 žiak. V (2. skupine mimo SDV) bolo hodnotenie 1 žiaka na OVV rovnaké ako na praktickej časti ZS a 1 žiak si známku zhoršil o 1 stupeň.

Dištančná výučba mala negatívny vplyv na praktické zručnosti všetkých žiakov, jednoznačne ovplyvnila zručnosti i vedomosti žiakov aj v SDV aj mimo SDV. Počas prvej vlny pandémie bol OVV realizovaný iba čiastočne, z dôvodu rozhodnutia centrálného krízového štábu Hornonitrianske Bane Prievidza a. s., BME o. z. Nováky, lebo vydali zákaz vstupu do priestorov spoločnosti všetkým osobám, ktoré neboli zamestnancami firmy. Tento zákaz vstupu platil aj pre žiakov školy v SDV. Žiakom bolo umožnené nahradiť si OVV v školských dielňach v obmedzenom režime, žiaci mohli realizovať OVV pod dohľadom MOV školy v malých 1- 6 členných skupinách v zmysle platného vydaného nariadenia. Túto možnosť využilo 83 % žiakov. Počas ďalšej vlny pandémie už bol OVV realizovaný v priestoroch zamestnávateľa Hornonitrianske Bane Prievidza a. s., BME o. z. Nováky, kde žiaci zo SDV nadobúdali zručnosti a vedomosti pod dohľadom svojich inštruktorov. Po skončení epidemiologických opatrení sa svojim aktívnym kooperatívnym prístupom škola aj zamestnávateľ snažili dobehnúť učivo, aby žiaci nadobudli maximálne zručnosti, schopnosti aj vedomosti, aby budúci absolventi učebného odboru 2433 H obrábač kovov boli dostatočne pripravení pre zapojenie sa do pracovného procesu.

Teoretickú časť ZS žiaci konali v učebni školy pred skúšobnou komisiou v zložení predsedníčka skúšobnej komisie, podpredseda skúšobnej komisie, triedna učiteľka, skúšajúci učители, MOV a skúšajúci zástupca zamestnávateľa v súlade s platnými školskými predpismi. Členom skúšobnej komisie pre učebný odbor 2433 H obrábač kovov bol aj delegovaný zástupca SOPK, ktorý sa zúčastnil skúšania žiakov, ale aktívne sa nezapájal. Pripravený harmonogram sa dodržiaval. Žiaci mali 15 min na prípravu a 15 min na odpoveď. Spôsob kladenia otázok skúšajúcich bol na primeranej úrovni žiakov učebného odboru. Komunikácia medzi žiakmi a skúšajúcimi sa niesla v duchu pokojnej atmosféry. Skúšanie bolo založené na kladení otázok zo strany skúšajúcich. Komunikácia so žiakmi mala výraznejšie rezervy najmä u slabšie prospievajúcich žiakov. Žiakom často kládli skúšajúci pomocné doplňujúce otázky, vhodné ich zvolenými otázkami stimulovali k výstižnému jazykovému prejavu.

Hodnotenie a klasifikácia odpovedí žiakov bola objektívna a zodpovedala ich vedomostiam. Úroveň preukázaných poznatkov a zručnosti žiakov zodpovedala profilu absolventa učebného odboru 2433 H obrábač kovov. Žiaci v SDV preukazovali požadované teoretické vedomosti na porovnateľnej úrovni so žiakmi nezačlenenými do SDV. Rovnako žiaci v SDV aj žiaci mimo SDV vedeli zargumentovať nastolený odborný problém a vo svojich odpovediach väčšinou

uplatňovali správnu odbornú terminológiu. Pri prepájaní teórie s praxou boli žiaci v SDV na vyššej úrovni ako žiaci mimo SDV. V reakcií na doplňujúce otázky od členov komisie boli žiaci v SDV pohotovejší. Pri ústnych odpovediach boli 2 žiaci v (1. skupine - SDV) hodnotení stupňom výborný, 1 žiak stupňom chválitebný a 2 žiaci stupňom dobrý. V (2. skupine – mimo SDV) dosiahol 1 žiak stupeň dobrý a 1 žiak stupeň dostatočný.

*Celkový dosiahnutý priemer žiakov (1. skupiny) v SDV z teoretickej časti ZS bol 2,0 a (2. skupiny) žiakov mimo SDV bol 3,5. V praktickej časti ZS bol priemerný prospech žiakov v SDV (1. skupina) 2,2 a v (2. skupine) mimo SDV 3,0. **Žiaci v SDV dosiahli lepší prospech v teoretickej aj praktickej časti ZS.***

V (1. skupine) zaradení do SDV prospeli s vyznamenaním 2 žiaci, 1 žiak prospel veľmi dobre a 2 prospeli. V (2. skupine) mimo SDV prospeli 2 žiaci.

SOPK na základe delegačného listu delegovala za člena SK zástupcu zamestnávateľa zo spoločnosti Hornonitrianske Bane Prievidza a. s., BME o. z. Nováky. Delegovaný člen bol zároveň skúšajúci pre žiakov v SDV aj pre žiakov mimo SDV.

Zástupca zamestnávateľa (Hornonitrianske Bane Prievidza a. s., BME o. z. Nováky), ktorý bol súčasne aj delegovaným zástupcom SOPK, sa zapojil do priebehu skúšania, žiakom kládol otázky zamerané na praktické zručnosti pri sústružení a frézovaní výrobkov. Pri hodnotení jednotlivých častí ZS žiakom stanovili počty bodov a spoločne so skúšobnou komisiou odhlasovali stupne prospechu z jednotlivých častí ZS.

V dotazníku zástupca zamestnávateľa uviedol, že do 1. ročníka do SDV sa pred tromi rokmi hlásilo 6 žiakov, ktorí splnili stanovené kritéria. V priebehu štúdia 1 žiak ukončil vzdelávanie z dôvodu neospravedlnenej absencie a bol zo štúdia vylúčený. Z dotazníka zamestnávateľa v SDV a aj z rozhovorov s vedením školy, vyučujúcimi, MOV a triednou učiteľkou vyplynulo, že žiaci napriek zložitej pandemickej situácii počas štúdia prejavovali záujem o vykonávané činnosti a väčšinou sa snažili podávať požadovaný pracovný výkon. Pri práci na pracovisku zamestnávateľa rešpektovali pokyny inštruktora, dodržiavali pravidlá bezpečnej práce a nadobúdali potrebné zručnosti a vedomosti. Žiaci sa postupne adaptovali do pracovného kolektívu u zamestnávateľa. Navzájom medzi sebou komunikovali, spolupracovali. Počas celého štúdia sa zaujímali o zvolený odbor, k podniku prejavovali spolupatričnosť. Negatívny vplyv na úroveň vzdelávania a získavanie zručnosti žiakov počas štúdia mala dištančná výučba, kedy sa žiaci z dôvodu nariadených pandemických opatrení mohli len čiastočne zúčastňovať vyučovania priamo vo firme. Počas vzdelávania žiakom poskytli priemernú finančnú odmenu 220 eur, mali preplácané cestovné náklady na pracovisko, stravu a pracovný odev. Poskytnuté benefity a finančné zabezpečenie bolo motivujúcim stimulom pre dosiahnutie lepších výsledkov. Po ukončení štúdia zamestnávateľ umožnil všetkým absolventom možnosť uplatniť sa v spoločnosti, ktorá im poskytla vzdelanie v SDV.

2 ZÁVERY

Záverečná skúška sa konala v riadnom skúšobnom období. Vedenie školy pripravilo teoretickú aj praktickú časť ZS zodpovedne. Pre teoretickú časť ZS zabezpečilo učebňu a pomôcky. Harmonogram skúšania bol pripravený podľa školských predpisov. Na realizáciu praktickej časti ZS boli v priestoroch školských dielní zabezpečené vhodné priestorové aj materiálno-technické podmienky na reálne overenie získaných vedomostí a zručností absolventov v učebnom odbore 2433 H obrábač kovov. V čase konania ZS boli dodržané podmienky na ochranu zdravia žiakov. Témy pre praktickú a teoretickú časť ZS boli schválené v stanovenom

termíne riaditeľkou školy, príslušnou regionálnou organizáciou SOPK aj zamestnávateľom kritériá hodnotenia jednotlivých častí boli vypracované v súlade so školskými predpismi.

Počas ZS skúšajúci členovia skúšobnej komisie vhodne riadili rozhovor so žiakmi. Žiaci mali možnosť prezentovať svoje odborné vedomosti, a prepájať teóriu s praxou. Komunikácia so žiakmi mala výraznejšie rezervy najmä u slabšie prospievajúcich žiakov. Žiakom často kládli skúšajúci pomocné doplňujúce otázky, vhodne ich zvolenými otázkami stimulovali k výstižnému jazykovému prejavu.

Na praktickej aj teoretickej časti ZS úroveň preukázaných schopností (osvojenia pracovných zručností a schopnosti a samostatnosti pri práci s pracovnými pomôckami) a taktiež teoretických vedomostí žiakov zaradených do (1. skupiny) v SDV bola vyššia oproti žiakom zaradených do (2. skupiny) mimo SDV.

Celkovú klasifikáciu žiakov z jednotlivých častí ZS navrhla a odhlasovala skúšobná komisia v zmysle školských predpisov. Po skončení ZS predsedníčka skúšobnej komisie oboznámila žiakov s celkovým hodnotením a hodnotením jednotlivých častí.

V školskom roku 2021/2022 bol členom skúšobnej komisie pre učebný odbor 2433 H obrábač kovov delegovaný zástupca zamestnávateľa Hornonitrianske Bane Prievidza a. s., BME o. z. Nováky, ktorý bol súčasne delegovaným zástupcom SOPK. Nováky. V práci kontrolovanej skúšobnej komisie sa nevyskytli žiadne nedostatky. Jednotliví členovia skúšobnej komisie, vrátane predsedníčky pre ZS, si plnili svoje povinnosti v zmysle predpisov.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. menovacie dekréty skúšobnej komisie pre ZS
2. organizačná štruktúra zabezpečenia ZS
3. zoznam žiakov učebného odboru 2433 H obrábač kovov
4. harmonogram realizácie praktickej časti ZS v učebnom odbore 2433 H obrábač kovov
5. harmonogram realizácie teoretickej časti ZS v učebnom odbore 2433 H obrábač kovov
6. témy pre praktickú a teoretickú časť ZS v učebnom odbore 2433 H obrábač kovov
7. zoznam pomôcok pre praktickú a teoretickú časť ZS
8. kritériá hodnotenia ZS
9. vyjadrenia SOPK

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: Ing. Iveta Zbínová

Dňa: 29. 06. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trenčín:

Ing. Iveta Zbínová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Ing. Jana Poliaková

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 06. 07. 2022
v Trenčíne:**

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trenčín:

Ing. Iveta Zbínová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Ing. Jana Poliaková

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
*(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných
od prerokovania):*

Ing. Jana Poliaková

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Ing. Iveta Zbínová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti